

Täysistunto

Torstai 27.10.2022 klo 15.59—18.41

2.4. Suullinen kysymys EU-komission ennallistamisasetuksesta (Harry Harkimo liik)

Suullinen kysymys SKT 177/2022 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Vielä kolmas varsinainen kysymys. — Edustaja Harkimo, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.33 Harry Harkimo liik: Arvoisa puhemies, ärade talman! Liike Nyt ei hyväksy metsien sosialisointia, jota meidän vasemmistohallitus yrittää tehdä. Suomen metsät kuuluvat suomalaisille, ja me osaamme kyllä itse hoitaa niitä. Metsäteollisuutta ei voi ajaa alas tällä tavalla. Ministeri Kurvinen, oletko valmiit perumaan tämän lakihankkeen ja säilyttämään suomalaiset metsät suomalaisilla, kuten ruotsalaiset ovat tehneet?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitos. — Ministeri Kurvinen, olkaa hyvä.

16.34 Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen edustaja Harkimon kanssa samaa mieltä, tai hän hyvin kuvaa sen asian, että meille Suomessa metsäteollisuus on yhtä tärkeää kuin Saksalle on autoteollisuus. On ihan selvä asia, että ikipäivänä ei Saksa jäsenvaltiona hyväksyisi sellaista EU-lainsäädäntöä, joka rampauttaisi heidän autoteollisuutensa, ja Suomenkaan ei pidä hyväksyä sellaista ennallistamisasetusta, joka rampauttaisi meidän metsäteollisuutemme. Tässä tarvitaan nyt koko eduskunnan yhtenäisyyttä ja suuresta valiokunnasta hyvää kantaa tämän puolesta.

Arvoisa puhemies! Minulle sosialismi ei eteläpohjalaisena miehenä hirveästi maistu, se ei varmaan ole kellekään mikään yllätys. [Naurua] Onneksi meillä Suomessa metsät ovat pääosin perheitten ja yksittäisten ihmisten omistuksessa, ja toivottavasti Liike Nytkään ei aja mitään metsien sosialisointia. On selvä asia, että hallitus ei hyväksy tällaista ennallistamisasetusta. Tällaisena sitä ei voi hyväksyä. Totean kuitenkin, puhemies, että Suomi on luonnontilan parantamisessa, niin sanotussa ennallistamisessa, maailman parhaita. [Puhemies koputtaa] Olemme toteuttaneet sitä vuosikymmeniä. Se on hyvä asia, että luonnontilaa parannetaan.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Nyt siirrytään lisäkysymyksiin. Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Eestilä, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2022 vp

16.35 Markku Eestilä kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kokoomus on elinkeinomyönteinen ja omaisuudensuojaa kunnioittava puolue, joka kantaa huolta myös ympäristön tilasta, kunhan toimet ovat oikeassa mittakaavassa tavoiteltuun päämäärään nähden. Meillä on olemassa Metso-metsiensuojeluohjelma, meillä on olemassa vapaaehtoinen — Metsokin on vapaaehtoinen — Helmi-ympäristönsuojeluohjelma, ja tähän jälkimmäiseen käytetään tällä vuosikymmenellä rahaa 750 miljoonaa, joten väite siitä, että me emme ole tehneet luonnonsuojelun eteen mitään, on kyllä puhdasta populismia.

Uskotteko te hallituksessa todella, että mahdollisesti useiden miljoonien hehtaarien pakoennallistamistoimet tullaan toteuttamaan maanomistajien vapaaehtoisuuden kautta, niin kuin tässä asetuksessa on? Ja mistä löytyvät työntekijät ja koneet ennallistamisasetuksessa esitettyihin valtaviin määrälaihin näin pienessä maassa? [Puhemies: Kiitoksia!] Kysynkin: Mitä tapahtuu, jos vapaaehtoisuudella ei saavuteta sitovaa tavoitetta? Otetaanko silloin pakkokeinot käyttöön? Kuka maksaa, ja miten käy maanomistajien omaisuudensuojan?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Kurvinen, olkaa hyvä.

16.36 Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen edustajan kanssa täysin samaa mieltä siitä, että Suomi on jo parantanut luonnontilaa ennennäkemättömällä tavalla Euroopan unionissa. Pidänkin täysin kohtuuttomana sitä, että meidät asetetaan samalle viivalle kuin ne jäsenvaltiot, jotka eivät ole tehneet näitä hommiaan. Metso-ohjelma ja Helmi-ohjelma pitää huomioida, jos tällaista ennallistamislainsäädäntöä tuodaan.

On myös selvä asia, että Suomessa pitää kaiken lainsäädännön olla tarkkarajaista ja suhteellista. Takautuvia oikeusvaikutuksia ei voi olla. Suomen perustuslaki takaa omaisuudensuojan, Euroopan ihmisoikeussopimus takaa omaisuudensuojan, ja kaikissa olosuhteissa pitää kunnioittaa maanomistajien oikeusturvaa ja yksityistä omaisuudensuojaa Suomessa, ja itse teen kaikkeni sen eteen.

Siksi, puhemies, hämmästelinkin sitä, että kokoomuksen europarlamentaarikko Sirpa Pietikäinen kannattaa erittäin lämpimästi tätä ennallistamisasetusta, [Eduskunnasta: Oh-hoh!] ja samoin näyttävät muutkin kokoomuksen europarlamentaarikot äänestävän tyhjää tai vastaan silloin, kun Suomen etuja pitäisi arvioida ja puolustaa europarlamentissa. [Puhemies koputtaa] Keskustan europarlamentaarikot ovat olleet eri mieltä, ja onneksi muitakin rakentavia kantoja sieltä löytyy.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Östman, olkaa hyvä.

16.38 Peter Östman kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Kurvinen vastasi minun kysymykseeni hyvin. Te olitte pitkälle samoilla linjoilla minun kanssani. Tosiasia on se, että minun kantani on oman tulkintani mukaan tiukempi kuin valtioneuvoston kanta. Ja minä luotan teihin, ministeri Kurvinen, eteläpohjalaisena ministerinä, että puhutte totta. Nyt kysymykseni sitten on: onko valtioneuvostolla kaksi kantaa? Minä olen lukenut valtioneuvoston kannan, ja se poikkeaa teidän tulkinnastanne.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Pääministeri Marin, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2022 vp

16.38 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Valtioneuvoston kanta tähän kysymykseen on tiukka. [Peter Östman: Ei ole!] Eduskunta varaa aikaa tämän kokonaisuuden käsittelyyn. Valiokunnat ovat lausuneet, ja suuri valiokunta tätä asiaa tulee käsittelemään, ja kantaa on, totta kai, eduskuntakäsittelyssä mahdollista entisestäänkin tiukentaa. Mutta me suhtaudumme siis hyvin kriittisesti tähän ennallistamiskokonaisuuteen. Me haluamme varmistaa, että kustannukset Suomelle eivät ole liian isoja. Siellä on tiettyjä kysymyksiä erityisesti esimerkiksi metsien käyttöön liittyen, joita me emme voi tällaisenaan hyväksyä, ja nyt me pyrimme vaikuttamaan siihen, että tämä asetus kokonaisuudessaan muodostuisi paremmaksi. Eduskunnalla on tässä myös oma roolinsa, ja tätä asiaa paraikaa tässä talossa käsitellään. Mikäli sitten on niin, että tämän neuvottelun jälkeen, jota EU:ssa käydään, tämä kokonaisuus ei ole riittävän hyvä Suomen näkökulmasta, niin me voimme aina tehdä sen arvion ja päätöksen, että me äänestämme sitä asetusta vastaan. [Timo Heinonen: Kansanedustaja Marin on pääministeri Marinin kanssa eri mieltä!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Vähämäki, olkaa hyvä.

16.39 Ville Vähämäki ps (vastauspuheenvuoro): Kunnioitettu puhemies! Kysymykseni koskee eduskunnan budjettivaltaa, ja näkemykseni mukaisesti se on uhattuna, koska ennallistamisasetuksen hintalappu Suomelle on 930 miljoonaa vuosittain — tämä siis komission laskelmien mukaan. Ja kun mennään 30 vuotta eteenpäin, kokonaiskustannus on aivan valtava. Valtio on tässä maksumiehenä, ja pahimmillaanhan me siis otetaan velkaa, jotta me voidaan lapioida oja umpeen, niitä samoja oja, joita sotien jälkeen on pienillä kuokilla käsipelillä auottu.

Kaiken lisäksi tässä täytyy laskea kustannukset yksityisille sekä meidän metsäteollisuudelle. Nähdäkseni julkinen talous on uhattuna, omaisuudensuoja on uhattuna ja myöskin maaseudun elinvoima. Mutta kysymykseni koskee tätä eduskunnan budjettivaltaa. Miten vastaatte tähän?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Kurvinen, olkaa hyvä.

16.40 Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Vähämäki kuvasi hyvin yhtä isoa ongelmaa. Tämähän on ongelmakimppu, tämä koko EU:n asetusluonnos tällä hetkellä. Yksi iso ongelma siinä kimpussa on se, että nämä kustannukset vaikuttavat valtavan suurilta. Saamani arvio oli, että noin 930 miljoonaa vuodessa, lähes miljardin, maksaisi tämä asetusluonnos Suomelle, mutta kustannukset ovat hyvin epäselviä. On hyvin epäselvää, mistä ne kustannukset tulisivat ja kuinka ne jakautuisivat. Tämä on tietysti yksi asia, joka täytyy selvittää, että mitä tämä maksaa, kuka sen maksaa, mitä se maksaa elinkeinoelämälle, [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] mitä se maksaa valtiolle. Ja sen takia, mikäli tällainen ennallistamisasetus sitten joskus valmiiksi tulee, tässä täytyy olla paljon joustavuutta jäsenvaltioilla. Jäsenvaltioiden pitää itse miettiä, miten sitä luonnontilaa parannetaan. Meistä jokainen ymmärtää, että Espanjassa on erilainen luonto kuin Irlannissa tai Suomessa, ja ei voi olla sellainen tilanne, että Bryssel sanelee, miten me teemme luonnonsuojelua ja luonnon parantamista Suomessa.

Sinänsä, puhemies, kannatan kyllä lämpimästi [Puhemies koputtaa] luonnontilan parantamista. Se on hyvä asia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2022 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Orpo, olkaa hyvä.

16.41 **Petteri Orpo kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin kokoomuksen kanta tähän asiaan on aivan selvä: Meidän mielestämme tärkeän metsäpolitiikan pitää olla meidän omissa kansallisissa käsissä ja EU-toimien, jos niitä tehdään, pitää olla kohtuullisia. Niiden pitää olla kohtuullisia myöskin silloin, kun tärkeää monimuotoisuutta suojellaan.

Nyt on kyse hallituksen kannasta. Hallituksen kannanmuodostukseen meni viikkokausia, ja sinä aikana menetettiin se mahdollisuus, jonka Ruotsi käytti, kun Ruotsi ilmoitti komissiolle, että metsäasiat ovat omissa käsissä. Meillä kesti viikkoja. Ja nyt viime päivien näytelmä, jossa hallitus on täällä eduskunnassa riidellyt, hallituspuolueet ovat eri mieltä, pääministeripuolue ja keskusta tukevat kokoomuksen kantaa, vasemmistoliitto ja vihreät ovat eri mieltä — onhan tämä erikoinen näytelmä. Koska kyse on miljardien kysymyksestä Suomelle, niin pitäähän hallituksella olla kanta, jotta voitte ajaa Suomen asiaa. Kysynkin pääministeriltä: onko hallituksella yksi kanta, ja mikä se on?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Pääministeri Marin, olkaa hyvä.

16.42 **Pääministeri Sanna Marin** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksella on kanta. Se on eduskuntaan toimitettu. Se kanta on tiukka, ja eduskunnan on entisestään sitä mahdollisuus tiukentaa. Mutta kun viitataan esimerkiksi hyvään naapurimaahamme Ruotsiin, jonka kanssa me teemme paljon yhteistyötä esimerkiksi juuri metsäpolitiikan saralla, on kuitenkin hyvä huomata, että tämä sama ennallistamisasetushan koskee Ruotsia. Se, että Ruotsissa on tällä hetkellä tehty joitakin ratkaisuja, ei tarkoita sitä, etteikö tämä sama asetus myös Ruotsia koskettaisi.

Suomen linja on ollut se, että me pyrimme vaikuttamaan tähän sisältöön kaikin mahdollisin keinoin. Hallitus tekee sitä aktiivisesti virkamiestasolla, ministeritasolla, ja myös minä olen puhunut tästä asiasta useaan otteeseen muun muassa komission puheenjohtajan kanssa. Eli me pyrimme vaikuttamaan tähän sisältöön kaikin mahdollisin keinoin, ja mikäli lopulta on niin, että tämä ei ole riittävän hyvä, siis riittävän hyvä, niin sitten meillä on aina mahdollisuus tehdä se harkinta ja arvio, äänestämmekö me tätä kokonaisuutta vastaan.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kalli, olkaa hyvä.

16.43 **Eeva Kalli kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Keskustan linja on selkeä: päätökset Suomen metsistä kuuluvat Suomelle, ja tästä on syytä pitää kiinni myös jatkossa. Tämä onnistuu parhaiten silloin, kun näkemykset ovat mahdollisimman selkeät ja yhtenäiset ja kun yhteistyötä tehdään yli hallitus—oppositio-ajan. Onnistuminen edellyttää yhteistyötä myös muiden samanmielisten maiden kanssa, ja tämän yhteistyön rakentamisesta iso kiitos ministeri Kurviselle. Mutta kyllä me tarvitsemme tiivistä yhteispeliä myös suomalaisten europarlamentaarikkojen kanssa, ja kansallisesti merkittävässä kysymyksissä on yksinkertaisesti pystyttävä pelaamaan samaan maaliin. Tämän toiveeni esitän myös kokoomuksen suuntaan, jonka mepeiltä odotan kyllä vahvempaa Suomen tavoitteiden edistämistä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2022 vp

Arvoisa puhemies! Kysyn pääministeriltä: miten hallitus voisi edistää omalta osaltaan sitä yhteistyötä, että saisimme myös kaikki europarlamentaarikot mukaan Suomen vaikuttamistyöhön?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Pääministeri Marin, olkaa hyvä.

16.44 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä on todella tärkeä kysymys, koska europarlamentilla on oma roolinsa tämän kokonaisuuden käsittelemisessä, ja mielestäni on hyvin tärkeää se, että suomalaiset europarlamentaarikot pyrkivät edistämään niissä kysymyksissä, jotka erityisesti Suomea koskettavat, suomalaisten etua ja Suomen etua. Itsekin olen tavannut suomalaisia europarlamentaarikoita jokin aika sitten. Tiedän, että ministerit myös pitävät aktiivista yhteyttä, ja on myös tärkeää, että europarlamentaarikot keskenänsä käsittelevät näitä kansallisesti erittäin tärkeitä ja kriittisiä kysymyksiä. On selvää, että tämä kokonaisuus tullaan sitten käsittelemään trilogiassa ja europarlamentti tulee tässä näyttelemään tärkeää osaa. Ja ehkä omaltakin osaltani vetoamus kokoomuksen suuntaan ja kaikkien puolueiden suuntaan siinä, että tekisimme tässä laajaa yhteistyötä myös europarlamentin päässä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kauma, olkaa hyvä.

16.45 Pia Kauma kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä ennallistamisasetus aiheuttaa Suomelle toteutuessaan lähes miljardin euron vuosittaiset kustannukset. Bruttokansantuotteeseen suhteutettuna Suomen kustannukset olisivat EU-maiden suurimmat. Tämä on meidän, kokoomuksen, mielestä erittäin suuri epäkohta tässä ennallistamisasetuksessa, tietysti mukaan lukien se, että me ylipäätään päättävällän siirtäisimme silloin EU:lle.

Pääministeri Marin, te totesitte, että EU-vaikuttaminen on tässä se ydinkysymys ja että teemme yhteistyötä naapurimaamme Ruotsin kanssa. Miten on mahdollista, että Ruotsi sitten on pystynyt tästä jättämään muistutuksen jo ajoissa? Itselleni järkytys suuressa valiokunnassa oli suuri parisen viikkoa sitten, kun meille sanottiin, että Suomen aikaikkuna on umpeutunut. Emme enää voi jättää muistutusta tästä asiasta. [Puhemies: Kiitos!] Miten vastaatte tähän? Miten Suomi sitten vaikuttaa, kun aikaikkuna on jo mennyt umpeen? [Timo Heinonen: Kesällä olisi pitänyt tehdä töitä!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Pääministeri Marin, olkaa hyvä.

16.46 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ehkä sen voisin todeta, että kyllä omalta osaltansa tämä ennallistamisasetus tulee koskettamaan myös Ruotsia. Ei ole niin, että Ruotsi ikään kuin voisi irrottautua tästä EU:n yhteisestä politiikasta, vaan kyllä tämä kokonaisuus tulee koskettamaan Ruotsia.

Mitä tulee tähän toissijaisuusperiaatteen noudattamisen valvontaan Suomessa, niin tässä eduskunnalla on merkittävä rooli, ja eduskunta voi aina tuota oikeutta ja roolia käyttäen, [Välihuutoja kokoomuksen ryhmästä] ja tässä asiassa on ehkäpä hyvä käydä myös eduskunnassa keskustelua siitä, millä tavalla tässä on toimittu. Mutta me pyrimme siis vaikuttamaan tähän sisältöön — me pyrimme vaikuttamaan tähän sisältöön niin, että tämä olisi kokonaisuutena Suomen näkökulmasta paras mahdollinen. Me pyrimme tätä työtä nyt te-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2022 vp

kemään ja varmistamaan sen, että nämä Suomen huomiot tulevat tuossa asetusehdotuksessa huomioituiksi, ja siihen me tulemme tarvitsemaan laajaa yhteistyötä. Sitä tehdään naapurimaa Ruotsin kanssa, mutta sitä tehdään myös muiden maiden kanssa. Itse olen [Puhemies koputtaa] pian vierailemassa esimerkiksi Itävallassa, ja tiedän, että esimerkiksi metsäpolitiikassa Suomella ja Itävallalla on yhtymäkohtia, [Puhemies: Kiitoksia!] ja tulemme varmasti tästäkin kysymyksestä keskustelemaan.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Puisto, olkaa hyvä.

16.48 Sakari Puisto ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tällä EU:n ennallistamisasetuksella aiheutetaan paljon haittaa Suomen taloudelle, maataloudelle ja metsätaloudelle. Tämä koskee Ruotsia, mutta Ruotsi teki ajoissa toissijaisuushuomautuksen eli katsoi, että asia ei kuulu unionin yksinomaiseen toimivaltaan.

Tämä ei ole kuitenkaan ainoa asia, missä Suomen kansallinen etu on jäänyt varjoon. Otetaan vaikka rakennusten energiatehokkuusdirektiivi, missä edellytetään rakennuksissa paljon ennen aikaista, täysin tarpeetonta korjaamista Suomen olosuhteisiin: nämä materiaalit ovat fossiilisia, ne aiheuttavat vielä päästöjä ja miljardiluokan kustannuksia. Ajatellaan näitä lukuisia ehdotuksia, missä itse asiassa heikennetään suomalaisten luonnonvarojen käyttöedellytyksiä. Samaan aikaan on ehdotuksia, joissa suorastaan lisätään erilaista materiaali riippuvuutta ulkomailta. Näitten esitysten huoltovarmuus- ja omavaraisuusvaikutusta ei ole otettu huomioon, ja nyt kysyisin: koska te aiotte käydä läpi nämä kaikki esitykset — siis koskien näitä biopohjaisia, metsiä, turvetta, niin edespäin, ja myös metalleja [Puhemies koputtaa] ja mineraaleja — ja käydä läpi niitten huoltovarmuus- ja omavaraisuusvaikutukset?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Kurvinen, olkaa hyvä.

16.49 Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Puiston kysymys oli hyvin moninainen ja hyvä kysymys. Tätä työtä tehdään. Tietysti työministeri vastaa huoltovarmuussasioista, mutta puhun nyt EU-vaikutamisesta, EU-lainsäädännöstä. Meillä on sellainen haaste ollut tällä vaalikaudella, että Euroopan unionin komissio on tehnyt paljon lainsäädäntöaloitteita, jotka tavalla tai toisella koskevat suomalaisia metsiä ja metsätaloutta. Ne tulevat energiapolitiikan kautta, ne tulevat finanssipolitiikan kautta, ne tulevat ympäristöpolitiikan kautta. EU:lla ei tosiaan ole laillista toimivaltaa suoranaisesti metsäpolitiikkaan, mutta siellä yritetään vähän niin kuin välillisesti rajoittaa meidän metsien käyttöä. Olemme tehneet pitkin vaalikautta — jo edeltäjäni Jari Leppä teki — erinomaista työtä metsäedunvalvonnan eteen, ja itse olen jatkanut sitä työtä. Tässä juuri pari viikkoa sitten perustimme tällaisen metsäisten EU-maiden ryhmän. Siinä ovat virallisesti tällä hetkellä mukana Suomen lisäksi Itävalta, Ruotsi ja Slovenia, ja pyrimme siihen saamaan lisää muitakin metsäisiä EU-maita. Olemme kiihdyttäneet tätä metsiin liittyvää edunvalvontaa. [Puhemies koputtaa] EU:ssa pitää ymmärtää, että metsät ovat ratkaisu, ei ongelma. Metsät ovat ratkaisu.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Ohisalo.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2022 vp

16.50 Ympäristö- ja ilmastoministeri Maria Ohisalo (vastauspuheenvuoro): Nyt tässä kohtaa lienee hyvä paljastaa kokoomuksen monet rattaat. Olen ymmärtänyt, että edustaja Orpo on aktiivinen kalastaja. Tästä esityksestä puolet kohdistuu meidän sisävesiemme huonoon tilaan. Sisävesien tilalla on valtavan suuri merkitys vaikkapa meidän Itämeren, Saaristomeren hyvinvointiin. Olemme lukuisia keskusteluja käyneet täällä eduskunnan sisällä ministeri Kurvisen kanssa yhteistyössä myös kokoomuksen edustajien suuntaan Itämeren huonosta tilasta. Te jaksatte haastaa meitä tästä, kun me teemme täysillä töitä tämän asian eteen, ja nyt tämäkin asia on väärin, kun komission tasolta sanotaan, että pitäisi pystyä hieman parantamaan tätä sisävesien tilaa. Siis puolet näistä kustannuksista liittyy tähän, mutta täällä te puhutte vain metsistä. Se on yksi viidesosa tästä kokonaisuudesta. Luonnontilaa pitää pystyä parantamaan monin paikoin. Me olemme siihen sitoutuneet kansainvälisin sitoumuksinkin.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Orpo, olkaa hyvä.

16.51 Petteri Orpo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä, kiitos oppitunnista. Me todellakin tiedämme, että kyse on kaikista eri luontotyypeistä, niin vesistä, soista, pelloista, metsistä kuin kaupunkimaisistakin ympäristöistä. Kyllä me kaikki tiedämme tämän, ministeri Ohisalo. Mutta kyse on nyt siitä, että tämä kokonaisuus, jonka komissio on esitellyt, on Suomelle kohtuuton: suorat vaikutukset talouteen lähes miljardi, ei pidä sisällään epäsuoria vaikutuksia. Eli tämä on kohtuuton.

Meidän pitäisi pitää nämä omissa käsissämme, niin kuin Ruotsi huomautuksellaan pyrkii tekemään, ja kun ne ovat meillä omissa käsissä, niin me voimme jatkaa sitä työtä, mitä me teemme tällä hetkellä eri luontotyyppien suojelemiseksi ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi, ja me olemme täysillä sitoutuneet siihen työhön. Mutta jos me teemme niin kuin komissio esittää, niin meillä ei ole varaa, kuulkaa, yhtään mihinkään. Vai miltä kuulostaa ministeri Kurvisesta tämä äskeinen puheenvuoro? Onko hallituksella yksi linja? Se minua edelleen epäilyttää, kun te olette täällä eduskunnassa eri mieltä [Puhemies koputtaa] ja täällä kyselytunnillakin puhutte ristiin.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Pääministeri Marin, olkaa hyvä.

16.52 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä kokoomuksen suunnalta jatkuvasti nyt viitataan Ruotsiin. Onko teillä sellainen käsitys, ja mistä se on muodostunut, että tämä ennallistamisasetus ei koskettaisi Ruotsia? [Oikealta: Ei!] Kyllä se koskettaa.

Mitä tulee tähän toissijaisuusperiaatteen noudattamisen valvontaan Suomessa, niin EU:n perussopimusten mukaan toissijaisuusperiaatteen noudattamisen valvonta on jäsenvaltioiden kansallisille parlamenteille kuuluva tehtävä. Täällä Suomessa se kuuluu eduskunnan käsiin. Eduskunnan ja suuren valiokunnan työjärjestykset sisältävät selkeät toimintasäännöt siitä, miten eduskunta voi sille kuuluvaa itsenäistä oikeutta käyttää. [Välihuutoja] Eduskunta voi siis aina toimia tässä toissijaisuusvalvonnassa täysin itsenäisesti ja omaloitteisesti, eikä sen tarvitse odottaa valtioneuvoston kirjelmiä tältä osin.

Valtioneuvosto seuraa kuitenkin jatkuvasti toissijaisuusperiaatteen toteutumista ehdotuksen käsittelyn edetessä, ja tähän toissijaisuusperiaatteeseen liittyvät Suomen kannat voidaan nostaa esiin neuvostossa myös missä tahansa lainsäädäntöprosessin myöhemmäs-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2022 vp

sä vaiheessa, riippumatta siitä, onko kahdeksan viikon määräaika päättynyt tai onko perusteltua lausuntoa annettu.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Myönnän vielä yhden puheenvuoron tähän kysymykseen. — Edustaja Purra, olkaa hyvä.

16.53 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Toden totta — ennallistamisasetus on huono. Mutta kyllä tämä prosessi alleviivaa Suomen hallituksen surkeaa EU-vaikuttamisen prosessia. Vuosikausia tekin olette olleet rähmällänne uussuomettuneessa hengessä. Luulisi, että pelimerkkejä alkaisi pikkuhiljaa olla riittämiin, että jotakin voisi vastustaa.

Kyse ei ole koosta. Tämä pääministerin puheenvuoro kuulostaa aivan samalta kuin elpymispaketin yhteydessä. Te menette sinne neuvottelemaan, saatte jonkun minimaalisen muutoksen — se ei ole aivan niin huono Suomelle — ja tulette sieltä voittajina takaisin. Mutta kyse ei ole tästä. EU:lle ei kuulu toimivalta meidän metsiimme. Perussuomalaisille ei käy ennallistamisasetus isona mutta ei myöskään vähän pienempänä. Arvoisa pääministeri: aiotteko viedä Suomen viestin sinne ja sanoa ”ei” tälle paketille? [Eduskunnasta: Suora vastaus!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Pääministeri Marin, olkaa hyvä.

16.54 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me aiomme vaikuttaa tähän sisältöön, kuten me olemme tehneet [Sanna Antikainen: Eli ette aio, tässä oli vastaus! — Välihuutoja] — kuten me olemme tehneet — ja me tulemme tekemään. Ja mikäli me emme saa vaikutettua tähän riittävästi, meillä on aina mahdollisuus arvioida, miten me tässä asiassa ja kysymyksessä äänestämme.

Mutta Suomen lähtökohta on tietenkin se, että me pyrimme vaikuttamaan siihen sisältöön. Siellä on paljon kysymyksiä esimerkiksi näihin kustannuksiin liittyen, joita täällä on nostettu esiin. Noihin laskelmiin liittyy paljon epävarmuuksia, ja me haluamme enemmän tietoa, parempaa tietoa, esimerkiksi siitä, millä tavalla nämä kustannukset muodostuisivat, miten ne jakautuisivat, minkälaisia vaikutuksia niillä olisi ja millä tavalla tästä kokonaisuudesta sitten täällä kansallisesti voitaisiin huolehtia niin, että nämä eivät ole kohtuuttomia.

Eli me pyrimme vaikuttamaan. Tässä on avoimia kysymyksiä, ja me pyrimme vaikuttamaan. Ja mikäli sitten tämä kokonaisuus ei loppujen lopuksi neuvotteluiden jälkeen ole riittävän hyvä, me voimme aina tehdä arvion siitä, miten me tässä äänestämme — äänestämmekö puolesta vai äänestämmekö vastaan.

Kysymyksen käsittely päättyi.